

POSTA KANUNUNUN BAZI MADDELERİNİN TADİLİNE DAİR (1/163) NUMARALI KANUN LÂYİHASI VE DAHİLİYE ENCÜMENİ MAZBATASI

Türkiye Cumhuriyeti

Başvekâlet

31 Mart 1928

Muamelat Müdiriyeti

Mukarrerat Şubesi

Adet

6/1446

Büyük Millet Meclisi Riyaseti Celilesine

26 Teşrinisani 1339 tarih ve 376/276 numaralı Posta Kanununun bazı maddelerinin tadili hakkında Dahiliye Vekâleti Celilesince tanzim edilen ve icra ve-külleri heyetinin 21 Mart 1928 tarihli içtimaında te-zekkür ve Meclisi Âliye arzı tasvip olunan Kanun Lâyihasıyla esbabı mucibe mazbatasının musaddak su-reti leffen takdim olunmuştur.

Muktezasının ifasına ve neticesinin işarına müsaa-de buyurulmasını rica eylerim efendim.

Başvekil
İsmet

29 Teşrinisani 1339 Tarihli Posta Kanununun Bazı Mevaddında Yapılan Tadilat ve İlâveten esbabı Mu-cibesi

2. Bu maddeyi posta idaresine posta ve telgraf havalenameleriyle kıymetli müraselatın tahdidi kıyem ve adadı ile yalnız posta paketlerinin sikketlerini tayin için selâhiyet verilmiş isede vesaiti nakliyenin icabına ve muamelatın ihtiyacatına göre bilcümle posta mürasülatının ebadını tayin ve posta paketleri için olduğu gibi diğer posta mürasülatının dahi sikketleri tenzül veya terfi etmeye bazen zaruret messetmekte bulunduğundan mesalihî umumiyenin imkân dairesin-de teshilini temin için işbu tadile lüzum görülmüştür.

5. İnhisara tabi bulunan ve inhisardan istisna edil-en müraseleta mütelallik olan son fıkra, Kanunun ahkâmı cezaiye faslını teşkil eden kırkıncı maddesin-de münderic ise de ahkâmı istisnaiyenin, kanunun iş-bu beşinci maddesinde cemi mazbutiyet görülmüştür. İşbu maddenin ilk fıkrasının hükmü aynı ise de zait olan bazı kelimelerinin tay ve inhisara tabi mevadım-(A) ve (B) harfleriyle tefrik edilmesi, temini vuzuh için daha muafık olacağından bu yolda tespit olun-muştur.

6. İlave olunan (lağv) kelimesiyle posta idaresi, esasen mevcut dairei selâhiyetini kanun ile de teyit ey-lemek mütelaasındadır. Aynı zamanda zeyli de mad-denin metninde bulundurmaya ittirat maksadiyle daha muafık bulmaktadır.

7. Memleketimizde meşhut olan terakkiyatı tica-riye ile mütenasip bir suretle muamelelerini inkişaf et-tirmekte olan müessesatı ticariyenin memleketin noktai muhtelifesinde ve ezcümle haricte mevcudiyetlerini tanıttırmak maksadiyle tap ettirdikleri bu kabil eti-ketlerin müraselat üzerine ılsak olunması teklif edil-miş ve bu münasebetle idarenin de varidat temin edildiği kaviyinen merhuz bulunmuş olduğundan ida-renin bu yolda bir selahiyyete malik bulunması fayda-lı olacağı cihetle Kanunun yedinci maddesine bu yol-da bir fıkra ilâvesi münasip görülmüştür.

9. Posta Kanununun işbu maddesinin, Telgraf Ka-nununun altıncı maddesi ahkâmına tevfkî münasip gö-rülmüştür. Bundan başka beynelmilel posta muamela-tı hakkında tatbik edilmekte olan ahkâmı umumiye, mevkuten münakit kongrelerde ihtiyacata ve ahvalin icabatına göre tadil ve bu tadilat cümlesinden olarak ittihadı mukavelat ve nizamata göre muamelatın teshilî ifasının ve mürsel ve mürsentülileyhler istifadele-rinin ve idaratın menafiiini temin maksadiyle bir-takım ahkâmı cedide ilâve edilmektedir. İttihadı posta muamelatına tatbik edilen mevzuubahis ah-kâmıdan kavanin ve nizamata dahiliyede mevcut ol-mayanların indelicab muamelatı dahiliye de teşmilî tatbikiyle gerek dahili ve gerek haricî muamelatta ittihat ve memurlarca mümaresede suhulet teminine posta idaresinin mezun ve selahiyyetar bulunması hem idarenin, hem de halkın muhafazai menafii noktai nazarından muktazi görülmektedir.

11. Ankara, İstanbul, İzmir vesaire gibi bü-yük ve mühim şehirlerde postaların sevk olunmak üzere ihzarını müteakip mevaddı muhabere tevdi edildiği ekseriyetle vakidir. Böyle son saatte tevdi olunan mevaddı mezkûre herekâte müheyya olan tren veya vapurlara posta idaresince ancak vesaiti mahsusa ile yetiştirelebilir. Bu ise fazla masarîf ih-tiyarını muciptir. İşbu fazla masarifat karşılık ol-

mak üzere balâda gösterilen ücreti munzammayı istifa eylemek zaruri görülmektedir. Zaten elyevm beynelminel meri olan mukavelanemei umumiyenin otuz dokuzuncu maddesinde dahi bunun için posta idarelerine mezuniyet verilmiştir.

12. Sürat katarları ile sevk olunan posta mevaddı için mezkür katarların mensup oldukları, şirkete mukavelanemei mahsus mucibince posta idaresince siklet üzerine ücret verilmektedir. İşbu maddede zikrolunan mevadın sikletleri, mektep ve açık muhabere varakaları sikletlerinden fazla olup ve bunlardan halihazırda istifa edilmekte bulunan ücretin mekadiri şirkete verilen ücret miktarına ancak tekabül eder ve şu halde bu mevadın sürat katarları ile ve halihazır posta ücreti ile nakli bilabedel nakli demek olur. Binaenaleyh, bu vesait ile sevkleri talep edilecek işbu mevad için muzaaf ücret almak tabii görülmektedir. Son saatte tevdi ve aynı posta ile sevkleri talep edilecek mevadı mebhuseden ayrıca ücreti munzamma istifası esbabı mucibesi ise on birinci maddenin ziirinde muharrer esbabı mucibenin aynıdır.

17. İşbu maddenin metni hazırında muayyen olan tediye ve tahsiliye ücretleri kesirli olmak dolayısıyla ancak lira ve kuruş üzerine muamele yapılacağı hakkındaki kanunu mahsusa muhalif olduğundan elan bişartittediye muamelesi icra kılınamamaktadır. Binaenaleyh hem bu mahzuru ref, hem de mezkür ücretleri, bu bapta ifa edilecek hizmete meh-ma imkân tekabül edecek dereceye iblağ için alınacak ücretin, tahsiliye ücreti namıyla beş kuruş olarak tesbiti ve bedeli meşrut miktarının para kesri olmamasının tasrihi muktazi görülmüştür.

21. (Evvelan fıkrasının 1 rakamına ait kısım ile 2 rakamının yalnız «B» kısmına ait esbabı mucibe) memlekette alelumum masarifte olduğu gibi posta masarifi nakliyesinin dahi tezayüt etmiş bulunması, posta paketleri ücretininin da tezyidinin icap etmiştir. Malûm olduğu üzere yalnız bir merkezden diğer merkeze değil, bir şehir dahilinde bir mevki-den yakın olan diğer bir mevkiye bile posta vesaiti haricinde naklettirilen eşya için verilmekte bulunan ücretin mekadiri nazarı dikkati calıp bir dereceye çıkmıştır. Posta nakliyatı da tabiidir ki, yükselmiş olan esar ile mütenasiben ihtiyar olunan masarif ile icra olunmaktadır. Bu zaruretle paket ücretinde vaki tezayüt, halka mümkün mertebe hissettirilmeyecek miktar ve şekilde tespit edilmiştir. Mesela : Postaya teslim edilen paketler meyanında iki, üç kilo-

luk paketler çoktur. Fakat bunlardan da beş kilo üzerinden ücret alınmaktadır.

Şimdi bu lâyiha ile üç kilo sikletinde tahdid olunan paketler için yine aynı ücret istifa edilecektir. Tezyit edilen ücret ancak üç kilodan ziyade siklette bulunacak olan paketler için mahsus olacaktır. Buna mukabil de Kanunun işbu maddesinin saniyen fıkrası mucibince halihazırda ahzedilmekte olan aynı liva için (şimdi vilâyet) onu ve mütekaip her liva için beş kuruş alınmayacak ve bundan bilhassa uzak yerlere paket gönderenler, yeni tertibe göre şimdikinden daha az ücret verecek ve istifade edeceklerdir. On altıncı sahifede muharrer saniyen ve sanisen fıkraları esbabı mucibesinde bu hususta daha ziyade iza-ha mevcuttur.

Serlevhada gösterilen (B) kısmına gelince : Cumhuriyeti mübeceelenin cümlei füyuzatından olarak memlekette demiryolları mütemediyen çoğalmakta ve teşaup etmekte olduğundan mezkür (B) kısmının tayyedilmesi icap etmiştir.

Saniyen ve salisen fıkralarının esbabı mucibeleri : Vesaiti nakliyesi sürücü postalarından ibaret olan posta paketleri için takip olunacak livalar hesabıyla ücret istifa edilmektedir. Halbuki elyevm memleket dahilinde atmış üç vilâyet mevcuttur ve paketlerin mahreci ile mevridi arasındaki vilâyetlerin birbirleriyle olan hudutlariyle postaların takip ettikleri yolların istikameti icabatından olarak ekseriya birçok vilâyetlerin hesabat ithal edilmesi mecburiyeti hâsil olmakta bulunduğundan ücret dahi bu nisbette tezayüt eylemektedir. Bu şekil halkın beyhude yere ızrarını mucip demektir.

Bundan başka ücretin her mevride göre tehâlüfü, ücretin emri istifasında memurinin birtakım hatalara ve eshabı mesalihden bazen fazla, bazen de noksan tahsilata sevk etmektedir. Paket ücretininin taksimatı mülkiyeye tabi tutulması, bu taksimatın herhangi bir tadilinde istifayı ücret tarifesine dahi tebeddülü maruz olması itibariyle ayrıca teşevvüze bahis olmaktadır. Esasen memaliki mütemeddimenin kaffesinde paket sevkıyatı hakkında bidayeten kabul edilmiş olan bu kabil matevafik ücret tarifeleri muamelat ve münasebatın inkişaf ve tezayüdünü teminen peyder pey ref ve yeknesak ücret usulü tercih olunarak elyevm memaliki ecnebiyenin ekserisinde herhangi bir mevkiye gönderilen aynı sikletteki bir posta paketinin aynı derecede bir ücrete tabii tutulması umumiyetle kabul edilmiş bir keyfiyettir. Bu esasın henüz demiryollarının her tarafta mevcut bulunmaması dolayısıyla memleketimizde şimdi-

den tamamıyla kabulü mümkün olmayacağı der-kâr bulunduğundan posta paketleri ücretine esas olmak üzere taksimatı mülkiyeden gayri olarak memleketin posta menatıkına taksimi ve bu taksimatın nihayet üç derecesine kadar paket tarifesinin tezyiden kabulü ve üçüncü muntıkayı tecavüz eden bir paketten daha fazla ücret alınmaması bait mahaller halkı için fevait ve muamelat hakkında besatet temin edeceği tabii görülmektedir.

22. Alelumum masarifi gibi mezkûr kutuların inşaa ve tamirleri masarifi dahi nisbi bir tezayüt farkı husule getirmiştir. Buna tekabül için ücretinin dahi cüzzi miktarda tezyidi zaruri görülmektedir.

24. Bunların dahi masarifi inşaiye ve tabiiyeleri nisbeten yükselmiş olduğundan beherinden beş kuruş fazla alınması icap etmektedir.

27. Metni hazıra nazaran badettevdi talep edilecek malumat, yalnız âdi ve taahhütlü müraselat münhasır bulunmaktadır. Halbuki bilcümle müraselat hakkında talebi malumat mümkün olduğundan bu hakkı diğer mevada dahi teşmil etmek lâzım gelmektedir. Bundan başka beynelmilel ahkâmında dahi cari olduğu üzere jade ilmuhaberi olarak postaya tevdi edilen bilcümle mevaddı istilâm ücretine tabi tutmamak iktiza etmektedir. Aynı zamanda bir ve iki kuruş miktarında icra edilen zam (bu para zaten posta ücreti olarak alınmakta bulunduğundan) mezkûr ücretin halihazır mektup ücretinin miktarına tekabül etmek maksadına müptenidir.

28. Mürsil posta idaresine tevdi ettiği maddei müraseleye ait hizmetten kendisi sarfinazar ettiği için verdiği ücreti istirdat edememek bittabi muhik olur. Bunun gibi posta idaresi kabul ettiği harici ve dahili müraselatı bir mahalle kadar sevk eylediği halde bir sebebi mücbir dolayısıyla yolun kapalı olmasından naşi mevritlerine isallerine imkân bulamayıp geriye getirip ve mürsillerine reddetmek zaruretinde kalırsa posta idaresinin bu bapta bir sunutaksiri olmayıp bilakis işbu müraselatın nakil ve muhafazası hususunda yine bir hizmeti sebkemiş bulunacağı cihetle bu gibi ahvalden dahi ücretin iade edilmemesi iktiza eder, mütalâasında bulunmaktadır.

32. Saniyen fıkrasında mezkûr kıymetli paketlere kıymeti mukaddereli kutuları dahi ilâve eylemek lâzım gelmiş ve ol vechile muamele ifa olmuştur. Aynı fıkrada yalnız (altın ve gümüş ve mamulâtıyla) denilmiş ve bunların gayri mamül zikredilmemiş olduğundan işbu fıkraya gayri mamül kısmının da ilâvesi icap etmiştir. Diğer fıkralara gelince: Arı ve İpek böceği gibi ticarî ve sülükler gibi tıbbî olan

canlı hayvanat ile tarihi tabii noktai nazarından mahiyeti fenniyyeyi haiz kurutulmuş veya muhafaza edilmiş cansız hayvanatın posta muamelatına kabulü zaruri ve beynelmilel posta mukavelenamei umumiyyesiyle memaliki saire kavanin ve nizamatında da bunların kabulü musarrah bulunmuş olduğundan rabian fıkrası ol vechile tadil edilmiştir.

Sadisen fıkrasında yalnız (eşyanın ithali) denildiğine nazaran bu eşyanın memleket dahililine mi yoksa müraselat dahililine mi ithali memnu olduğu müphem kaldığından (bilcümle müraselat derununa) ibaresinin ilâvesiyle bu ipham tasrih olunmuştur.

Beynelmilel posta mukavelenamei umumisinin yetmiş dokuzuncu maddesinin dördüncü bendinde (derununda afyon, morfin, kokayın vesair uyuşturucu mevad irsalini men ve icabında buna mücaheret edenleri tecziye için tedabiri muktaziye ifa ve tedabiri kendi kuvvei teşriyyelerine teklif etmeyi deruhte edenler) denilmiş olmasına mebni mevadı mezkûrenin kanunu dahilimizde memnuat faslına dercih iktiza etmiştir. Binaenaleyh yeniden ilâve olunan sabian fıkrasında bunların mevaddı muhabere derunlarına vazzının memniyeti beyan ve keza beynelmilel mukavelenamei umumisinin posta paketlerinin teatisine mütedair sureti tesviyenin on dördüncü maddesinde bir maksadı tıbbî ile gönderilenler istisna edildiği cihetle bu istisna dahi tasrih edilmiştir.

38. Posta Kanununun muhafiyet ücreti faslına otuzuncu maddesinin saniyen fıkrasına tevfiқан bilâ ücret naklolunan kıymetli ve kıymetsiz posta paketleriyle kıymeti mukadderinin mekâtibin esnayı nakil ve sevkinde dışarı ziya veya sırcat veya hasar oldukları takdirde, posta idaresine âdetâ ücreti teminiye mukabilinde sigorta ettirilmiş olan gayri resmi kıymeti mukadderinin mekâtib ve paketler misillu tazminat verilmesi hiçbir vechile muhik değildir. Ücretten muaf olarak kabul edilen bu gibi mevaddın - teminiye ücreti alınmaması dolayısıyla - zımnen hini ziyada tazminleri deruhte edilmemiş olduğundan hiçbir güne müddeiyata mahal kalmamak üzere bedelleri müsebbibi ziyadan tahsil edildikçe eshabına verilmek muvafık olur.

39. Malum olduğu üzere tazminat itası, gönderilen mevadın hakikaten ziyaa uğradığının anlaşılmasına mütevakkıftır. Bu netice ise ancak icra edilecek tahkikatla mümkünü husuldür. Postahaneye tevdi olunan herhangi bir maddenin ademî vusûlünü istihbar eden mürsil, evvela bunun ne olduğunu istilama lüzum görür ve postahaneye müracaat eder.

Bunun üzerine mahreç postahanesi de husulü daire- si de tahkikata başlar. Tahkikat, bazen muhtelif se- beplerle tehhüh edebilir.

Şu halde mezkûr tahkikatın neticesinde maddeyi mezkûrenin ziyaa uğradığı anlaşılıp mürsiline tebliğ olursa bile maddeyi müraselenin tarihi tevdiinden muteber olan müddeti mebhusenin hitam bulundu- rulması hesabıyla tazminat itasına imkân bulunmaz ve neticede mürsenil, hakkının ziyaa uğraması vazı- yeti hadis olur. Buna mahak kalmamak için beynel- milel mukavelenamedeki ahkâma tevfikân istilam tarihi, tazminat müddeti içinde mebdde sayılmak mu- vafıkı muaddel görülmüştür.

42. Memnuata dair olan otuz ikinci maddenin ilâve edilen sabiaa fıkrasının esbabı mucibesinde izah olunduğu üzere idareler, mevadı muhabere de- rununa kokayın, afyon, morfin gibi uyuşturucu me- vad vaz edenlerin tecziyelerini kuvvei teşriyelerine teklifi dahî deruhte etmiş olduklarından bu husus- ta bir hükmü ceza vaz edilmiştir.

50. Bu maddenin tadilî ile evvela maksaldın itavzihi termin edilmek istenilmiştir. Saniyen otuzikinci madde- nin ikinci fıkrasında kıymetli posta paketlerinden mâda müraselatı derununda meskûkât ve altın ve gümüş mamû- latıyla ahkârı zikleyen ve mücevherat ve bu kabil kıy- mettar mevad konulması mezkûr maddenin üçüncü fıkrasında kıymeti mukadderaleli olmayan mekatibe posta bonoları müstesna olmak üzere evrakı nakdi- ye ithali memnu olduğu gösterildiği halde bu mem- nuiyet kuvvei teidiyesiz kalmış olduğundan buna ça- re bulunması teemmül edilmiştir.

Vakıa bu gibi müraselatın ziyayı halinde derunda- larındaki zikriyem eşya ve evrakı nakdiyeden do- layı posta idaresi, Posta Nizamnamesinin yirmi ikinci maddesi mucibince mesul olmadığı için pulların ziyayı, eshabını ızrar eylemek itibariyle kendilerine kâfi ve belki de şedit bir ceza teşkil edebilirse de maksat eshabının zarardide olması olmadığı gibi za- ten bu suretle hareket edenler ahkâmı kanuniyeye tamamiyle vakıf bulunmayanlardan ibaret olduğun- dan kendileri için daha ziyade tahzili ve ekseniya bu yüzden suizan altında kalan memurunin böyle bir halden tahlisî zaruri görülmüştür.

51. Postrenstant işaretiyle vürut edecek veya- hut vuku bulacak taleplerin üzerine mürsenüleyhle- ri tarafından postahanelerden alınacak mevaddı mu- haberenin postahanelerde müddeti tevkifi, işbu Ka- nunun elli beşinci maddesi mucibince meri olan posta nizamnamesinin yirmi birinci maddesine göre al-

tı ay ise de beynelmilel posta mukavelenamesinde postrenstant müraselatın mevrut memleket nizamna- mesiyile tayin edilen müddeti hızı deniz eşhası ol- mayan memleketler için iki ayı tecavüz edemeyece- ği musarraha olduğundan işbu maddeye müsteniden hem bunlar ve hem de müracaatlarına tahtiken hızız- ları talep olunan mevad için bu yolda tadil ve tes- biti keyfiyet edilmesi icap etmiştir.

54. İşbu madde, Posta Kanununda muharrer eski tarifeye aittir. Mezkûr tarife ise bu defa tadil edilmiş ve işbu lâyiha kesbi kanuniyet eder etmez tatbiki mutasavver bulunduğu için bu maddenin ka- nunda ipkasına lüzum kalmamış ve binaenaleyh tay- yedilmesi lâzım gelmiştir.

Türkiye

Büyük Millet Meclisi

21 . 5 . 1928

Dahiliye Encümeni

Karar Numarası : 59

Esas Numarası : 1/163

Dahiliye Encümeni Mazbatası

Riyaseti Celileye

Posta Kanununun bazı maddelerinin tadilî hak- kında Dahiliye Vekâletince tanzim olunup Başve- kâleti Celileden Riyaseti Celileye takdim ve encüme- nimize havale buyurulan lâyihayı kanuniye ile esba- bı mucibe mazbatası Dahiliye Vekili Şükrü Kaya Beyefendi ile Posta ve Telgraf Müdürü Umumisi Fahri Bey hazır olduğu halde tetkik ve mütalaa olun- du.

Encümenimizce lâyihayı Kanuniyede ki muad- del maddelerin tasnif ve tertibine verilen şekle naza- ran birinci maddenin vücuduna lüzum kalmamış ol-duğundan bu madde tamamiyle tayyedildi. Muaddel maddelerin herbirisine müteselsil birer numara veril- di.

Madde 1. — İkinci muaddel madde : Bilumum posta müraselatının gerek ebadının tayini ve gerek sikletlerinin tezyit veya tenkisi hakkında posta id- resine mezuniyet verilmesine mütedair bir hükmün ifadeye müteallik bazı tadiller ile bu maddeye ilâve- si muafık görüldü.

Madde 2. — Beşinci muaddel madde : Posta in- hisarından hariç tutulan bazı mahaller müraselatına müteallik kırkıncı maddenin son fıkrasını teşkil eden hükmün işbu maddeye nakli encümenimizce de mu- sip görülmüş ve tarzı ifadeye mütedair bazı tebdil ve ilâve icra edilmiştir.

Madde 3. — Altıncı muaddel madde : Posta merkezleriyle satış şubelerinin tesis ve lağvına mütedair olan bu maddede lağv keyfiyetinin Dahiliye Vekâletinin behemahal muvafakatine iktiran eylemesi Encümenimizce teemmül edilerek o yolda tadil yapılmıştır.

Madde 4. — Yedinci muaddel madde : Bazı müesseseler tarafından reklâm maksadıyla tab ettirilecek küçük kıtaladaki etiketlerin bir ücreti mahsusa mukabilinde posta müraselatına yapıştirılmasına mütedair bu maddeye ilâve edilen son fıkra hakkında bir mahzur tasavvur edilememiştir.

Madde 5. — Dokuzuncu muaddel madde : Ecnebi memleketler ile posta münasebatının tesis ve tanzimi hususunda Posta Kanunundaki ahkâmın Telgraf Kanunu ahkâmına tevafuk eylemesi münasip ise de işbu madde nihayetine Hükümetçe ilâvesi teklif olunan fıkra encümenimizce muafık görülmeyerek tayyedilmiştir.

Madde 6. — Onbirinci muaddel madde : Postaların mutad saati sevkinden sonra postaya verilen mektup ve açık muhabere varakalarının aynı postaya yetiştirilebilmesi hizmetini temin için ayrıca bir ücret istifası hususuna gelince posta idaresinin postaları vakit ve hareketlerine en yakın bir zamanda tahrik eylemesi lâzım geldiğinden bu madde nihayetine ilâvesi teklif olunan fıkra tayyedilmiştir.

Madde 7. — Onikinci muaddel madde : Dün tarifeye tabi tutulan biçümle müraselatın sürat katarlarıyla nakilleri talep olunanlar için bu trenlere verilen ücreti nakliyyeye medar olmak üzere bir kat fazla ücret alınması muafık görülmüştür. Maddenin son fıkrası on birinci muaddel maddedeki esbabı mucibe dolayısıyla tayyedilmiştir.

Madde 8. — On yedinci muaddel madde : Tediye şartlı müraselatın gerek mahreç ve gerek nevrinde alınması mutad olan tahsiliye ve tediye ücretlerinin tevdiidiyle kesirsiz olarak yalnız mahreçte ücret alınmasına mütedair bu maddedeki tadil musip görülmüştür.

Madde 9. — Yirmi birinci muaddel madde : (1) vapur ve demiryolları ile naklolunan posta paketlerinden alınan ücretler beher beş kilo ve küsürü üzerinden alınmakta idi. Beş kiloya kadar paketlerden alınan bu ücretlerin memleketteki pahalılığa nisbeten pek dün bir derecede bulunmasından tezyidi icap eylemektedir. Paket ücretlerinin beher üç kilodan beş kiloya kadar tezyidi hususu halk için faydalı görülmektedir. Eşhas tarafından postaya verilen paketlerin

ekserisi üç kiloyu tecavüz etmediğinden bunlar hakkında ücret tezyidi varit olmayacaktır. Tezyidi ücret üç kiloyu metacaviz ve ekseriya tüccara ait paketlere şamil olacaktır.

(2) Kısmen veya tamamen otomobil, araba veya hayvanla nakledilen paketlere gelince, bunların ücretleri taksimatı mülkiyeye göre tahalüf eylemekte ve bu kabil paketlerden kara postalarının takip ettikleri yollara göre bazen on ve daha fazla vilayetten geçmekte olmalarından geçilen her vilayet için füzuli ücretler alınmakta idi. Lâyihayı Kanuniye merbut haritada irae olunan menatik ise bu mahzurları izale ile uzak mahallerde mütemekkin halkın menafiini temin edecek ve aynı zamanda besateti haiz olan ahzı ücret esası caiz bulunmuştur. İşbu maddenin son fıkrasını teşkil eden ardiye ücretlerindeki tadil keyfiyetiyle merkezlerin dairei tevziyyesi dahilindeki mesken ve ticarethanelere posta idaresinde getirilip teslim edilecek kıymetli mukaderenin mektuplarla posta paketleri için alınması bu Kanunun esnayı müzakeresinde Posta ve Telgraf Müdürü Umumisinde teklif olunan ücret miktarı encümenimizce muafık görülmüştür.

Madde 10. — Yirmi ikinci muaddel madde : Posta abona kutularından gerek beher ayı ve gerek beher yıl için alınan ücretlerin bu kutuları imal ettirmek hususunda posta idaresince ihtiyar olunan masarife tekabül edebilmesi için teklif olunan ücret tezyidi bir haddi makul derecesinde görülmüş olmasına binaen kabulü caiz olabilir.

Madde 11. — Yirmi dördüncü muaddel madde : Dahili posta hüviyet varakaları ücretinin yirmi kuruşa iblağı caiz olabilir.

Madde 12. — Yirmi yedinci muaddel madde : Postaya verilen müraselatın hepsi hakkında sahiplerinin sonradan malumat istemeleri mümkün olmasına göre muamele teşmilini mutazammın olarak bu madde ona göre tadil edilmiştir. Esasen mektup ücretinden başka birşey olmayan ilmuhaber ücretlerinin mektup ücreti derecesinde olmasının da kabulü tabii bulunmuştur.

Madde 13. — Yirmi sekizinci muaddel madde : Bir sebebi mücbir dolayısıyla mevaritlerine isal edilemeyerek mürsiline iadeten teslim edilen mürselat ücretlerinin iade edilmeyeceği hakkında işbu maddeye ilâve edilen fıkra muafık bulunmuştur.

Madde 14. — Otuz ikinci muaddel madde : İşbu maddeye ilâve edilen ahkâm beynelmül posta

mukavelenamei umumisince kabul edilmiş olan esasat ile posta ittihadına girmiş bulunan memleketlerce deruhte edilen taahhüdât ve bazı teferruat ve tasrihattan ibaret olmakla kabulleri zaruri bulunmuştur.

Madde 15. — Otuz sekizinci muaddel madde : Posta idaresince bilâücret nakledilen kıymetli ve kıymetsiz posta paketleriyle kıymeti mukaderenin mektupları ziyân hallinde bedellerinin müsebbibi ziyadan tahsil edilmedikçe tazmin edilmemesi hakkında Posta Kanununun otuz sekizinci maddesine ilâvesi teklif edilen fıkra encümenimizce muvafık görülmeyerek tay ve madde eski haliyle idame edilmiştir.

Madde 16. — Kırkinci muaddel madde : Posta Kanununun cezaî ahkâmından birini ihtiva eden işbu kırkinci maddenin ikinci fıkrası beşinci muaddel maddenin nihayetine nakledilmiş olduğundan madde bu şekli iktisap eylemiştir.

Madde 17. — Kırk ikinci muaddel madde : Posta İttihadına dahil her memleket mevadı muhabere derununa kokain, morfin ve afyon gibi uyuşturucu mevadı vaz edenlerin tecziyelerini mümkün kılacak cezayı bir hükmü kuvvei teşriyelerine teklif etmeyi beynelmilêl posta mukavelenamei umumisi ahkâmı mucibince müteaddit bulunmuş olmasından o yolda bir fıkranın bu maddeye ilâvesi musiptir.

Madde 18. — Kırk yedinci muaddel madde : Bu maddenin son fıkrası kırkinci madde ile kabili telif olmadığından tayyedilerek madde bu şekli almıştır.

Madde 19. — Ellinci muaddel madde : Bu maddedeki tadiller otuz ikinci maddedeki memnuiyetlerin müeyyidesiz kalmamasına teminden ibaret olup bunların kabulleri muvafık görülmüştür.

Madde 20. — Elli birinci muaddel madde : Postrenstat işaretli mektupların muhafaza müddetinin iki ay olarak tesbiti ve eshabı bulunamayıp mahretlerinde ilân suretiyle muhafaza edilen ve müddeti muayyenesini ikmal eylemiş oldukları halde yeni sahipleri zuhur etmeyen mektupların posta dairesince küşat ve sahiplerine ideleri imkânının taharrisi ve muhtevalarından zuhur eden kıymetli mevadın sahiplerine verilmek üzere üç yıl saklanması hususları muvafık görülmüştür.

Elli dördüncü maddenin Kanunda ipkasına artık lüzum kalmamış olduğundan tayyi lâzım gelmiştir.

Heyeti umumiyeye arz olunmak üzere Riyaseti Celiye teklif olunur.

Dahiliye Encümeni	Bu Mazbata Muharriri
Reisvekili	Kars
Tahsin	Bahâ Tâli
Kâtip	Aza
Kars	Ankara
Halit	Talât
Aza	Aza
Tekirdağ	Eskişehir
M. Faik	Sait
Aza	Aza
Çorum	Antalya
İsmail Kemal	Rasih

Aza

Malatya

Abdülmuttalip

Hükümetin Teklifi

26 Teşrinisani 1339 Tarihli Posta Kanununun Bazı Mevaddının Tadiline Dair Kanun Layihasıdır.

Birinci Madde — 26 Teşrinisani 1339 tarihli Kanunun ikinci, beşinci, altıncı, yedinci, dokuzuncu, on birinci, on ikinci, on yedinci, yirmi birinci, yirmi ikinci, yirmi dördüncü, yirmi yedinci, yirmi sekizinci, otuz dokuzuncu, kırk ikinci, ellinci, elli birinci maddeleriyle otuz ikinci maddesinin saniyen, rabian ve sadisen fıkraları berveçhi âti tadil ve mezkûr otuz ikinci maddesine sabian, otuz sekizinci maddesine de hamisen fıkraları ilave ve kırkinci maddenin ikinci fıkrasıyla kırk yedinci maddenin son fıkrası ve elli dördüncü maddenin tamamı tayyedilmiştir.

Tadilat ve İlâvat

Madde 2. — Posta İdaresi, posta ve telgraf havalenameleriyle kıymetli müraselatın icabı hale göre tahdidi kıyem ve adadına ve bilcümle mevadı müraselenin ebat ve sıkletlerini ihtiyacat ve muamelatın mukteziyatına tebaan tayine mezundur.

Madde 5. — Posta İdaresinin inhzarı altında olan mevât şunlardır :

(A) Mekâtip

(B) Açık muhabere varakaları.

Ancak devairi resmiye arasındaki muhabereye ait evrak ile efradın kendi mesalihi zatiyelerine müteallik olarak hadimleri vasıtasıyla taali edecekleri mekâtip ve açık muhabere varakaları ve bilcümle nakliyat şirketlerinin kendi işleri hakkında kendi vasıtalarıyla nakledecekleri evrak ve aynı kazanım ve hem hudut kazaların henüz posta teşkilatı mevcut olmayan mahalleri arasında teati edilecek müraselat inhisardan müstesnadır.

Madde 6. — Posta İdaresi, lüzum göreceği yerlerde posta merakizi veya beyiye şubeleri tesis ve lağvetmek ve bilcümle merakiz ve şubatta ifa olunacak muamelatın envainı tayin eylemek ve icabeden mevaki beyninde eyyamı muayenede posta teatisini temin için belediyeleri ve kura heyeti ihtiyarilerini mezun kılmak hakkını haizdir.

Madde 7. — Hükümet postaca istifa edilecek ücretin müşir pullar, açık muhabere varakaları, zarflar ve kuşaklar ihracına ve istifayı ücret makinelere istimaline ve bunlardan mevkii istimalde bulunanlar ile âtiyen mevkii istimalde vaz edilecek olanların müddeti meriyet ve şeraiti mübadelelerini tayine ve bazı müesseselerin reklam maksadiyle tab ettirecekleri küçük kıtadaki etiketlerin muayyen müddetlerle ve bir ücreti mahsus mukabilinde posta müraselatı üzerlerine ılsak etmeye mezundur.

Madde 9. — Hükümet Posta İttihadı Umumisi esasatına tevfiikan memaliki ecnebiye ile posta münasebatını tesis ve tanzime ve bu bapta hususi mukavelat ve itilafat akdinde ve bunlar mucibince Türkiye'de istifası lazım gelecek ücretin tayinine ve kavanin ve nizamatı dahilide sarahat olmayan hususatta mezkûr Posta İttihat Umumisi ahkâmından icap edenlerin muamelatı dahiliiyeye teşmil ve tatbikine mezundur.

Madde 11. — Mekâtibin beher yirmi gram ve küsurundan şehir dahili için dört ve şehir harici için altı ve açık muhabere varakalarından şehir dahili için üç ve şehir harici için dört kuruş ve bunların cevaplarının her bir kısmında aynı ücret alınır.

Postaların mutad saati sevkinden sonra tevdi olunan mekâtib ve açık muhabere varakalarından aynı posta ile sevk hakkında mürsillerce talep vaki ve imkânda mevcut olduğu takdirde bu talebin isafi için ücreti mebhuzeye zamimeten bunların nisfi derecesinde birer ücret daha istifa edilir.

Madde 12. — Bir nama gönderilecek cerait lââkal üç ayda bir defa intişar eden her nevi risaili mevkutenin ilaveleriyle dahil olduğu halde beher elli gram ve küsurundan on para vesair evrakı maktua paketlerinin beher elli gram ve küsurundan bir kuruş ve mesalihe dair evrak paketleriyle eşyayı ticariye nümunelerinin keza beher elli gram ve küsurundan iki kuruş ücret alınır. Ancak mesalihe dair evrak paketleriyle eşyayı ticariye nümuneleri ücreti hiç bir zaman beş kuruştan dîn olamaz. Amaların istimaline mahsus matbua paketlerinin beher beş yüz gram ve küsuru için istisnaen bir kuruş alınır.

Maarif Vekâletince mekteplerde tedrisi kabul ve listesi Posta ve Telgraf Müdürü Umumisine tevdi edilen kitapların beher elli gram ve küsurundan on para posta ücreti istifa olunur. Şu kadar ki mevadi mezkûrenin posta idaresince, ücreti nakliye tediyeye edilen sürat katarlarıyla nakli talep edilirse bunlar için muvazzaf ücret alınır. Bundan başka, postaların mutad saati sevkinden sonra tevdi olunan mevadi mebhuzeden aynı posta ile sevk hakkında mürsillerce talep vaki ve imkânda mevcut olduğu takdirde bu talebin isafi için kezalik muzaaf ücret alınır.

Madde 17. — Bışartittediye müraselat için ücreti lazime mutadeye zamimeten mahrecinde tahsiliiye ücreti namıyla beş kuruş ile mevrinde tediyesi meşrut meblağ için tanzim olunacak posta havalenemesinin ücreti muayenesi ahz olunur. Mezkûr havaleneme ücreti bedeli meşruttan tenzil suretiyle istifa edilir.

Bedeli meşrut miktarı, lira ve kuruş üzerine vaz edilecek ve para küsuru olmayacaktır.

Madde 21. — Mürsillerden peşin istifa olunmak üzere posta paketleri ücreti berveçhi atidir :

Evvelâ : Vesaiti nakliyisi vapur veya demiryolu olan paketler.

1. A) Bir deniz kıyısında veya bir kol demiryolu üzerinde vaki postahaneler arasında teati olacak paketler için beher üç kilo veya kesrinden yirmi kuruş

B) İki deniz kıyısında veya iki kol demiryolu üzerinde vaki postahaneler arasında teati olunacak paketler için beher üç kilo veya kesrinden otuz kuruş,

C) Bir deniz kıyısında bir kol demiryolu üzerinde vaki postahaneler arasında teati olunacak paketler için beher üç kilo veya kesrinden otuz kuruş,

D) İki deniz kıyısıyla iki demiryolu üzerinde vaki postahaneler arasında teati olacak paketler için beher üç kilo veya kesrinden otuz kuruş,

H) Üç kol demiryolu üzerinde vaki postahaneler arasında teati olunacak paketler için beher üç kilo veya kesrinden kırk kuruş,

Yirmi birinci maddenin evvelen fıkrasının mabed :

2. A) Karadeniz ve Akdeniz birer muntika teşkil eder. «Marmara ancak kendi kıyılarındaki postahaneler arasındaki nakliyatı için bir deniz addolunup Karadeniz veya Akdeniz kıyılarındaki postahanelerle olacak nakliyat için ayrıca bir deniz itibar edilmemez.»

C) Deniz kıyısından veya demiryolu istasyonundan on kilometre dahilde bulunan mevaki kıyıda veya demiryolu güzergâhında addolunur.

D) Berveçhi ati hudut birer kol demiryol ad ve itibar olunur.

İstanbul - Edirne arası (Alpuflu - Kırklareli şubesi dahil olduğu halde)

Haydarpaşa - Konya arası (Adapazarı - Arifiye, Eskişehir - Ankara, Alayont - Kütahya şubeleri dahil olduğu halde)

(Konya - Meydanekbez arası) Mersin ve Yenice ve Payas şubesi dahil olduğu halde)

Meydanekbez - Nusaybin arası,

İzmir - Karahisar arası (Manisa - Bandırma şubesi dahil olduğu halde)

İzmir - Eğridir arası (Torbalı, Bayındır, Ödemiş, Tire, Reşadiye, Söke, Sultanhisar, Denizli, Sütlaç, Çivril şubeleri dahil olduğu halde)

Erzurum - Sarıkamış - Kızılcakçak,

Bursa - Mudanya arası (İstanbul - Mudanya Bursa bir kol addolunur)

Memlekette bilahara inşa olunacak demiryollarının her bir kolu posta şebekesine nazaran posta idaresince tayin olunur.

Saniyen - mahreci ile mevridi arasında demiryolu ve vapur bulunmayıp berren otomobil, araba ve beygir misillü vesaiti saire ile nakledilecek olan posta paketleri için merbut haritada irae olunan mıntıkalara göre ücret istifa olunur. Bir mıntika dahilinde teati olunan paketler için beher kilogram ve küsürundan on yedibuçuk, mülâsık olan mıntikalar arasında teati olunan paketler için beher kiloğram ve küsürundan yirmi beş ve aralarında bir veya daha fazla mıntika bulunan merakiz arasında teati edilecek posta paketleri için beher kiloğram ve küsürundan otuz kuruş ücret istifa olunur.

Salisen - Sahilde demiryolu güzergâhında bulunan postahaneler dahilinde kain olup demiryolu ve vapur bulunmayan mahaller arasında teati olunacak posta paketleri kısmen vapur ve demiryolu ile nakledilse dahi gene saniyen fıkrasında gösterilen ücrete tabidir.

Kıymetli posta paketlerinin beherinin bin kuruş veya kesrinden seyyanen on kuruş teminiye ücreti alınır.

İhbarnamelerin tebliği ve postranstant olanlar dahi vürutları tarihlerinin ferdasından itibaren geçecek her gün için kıymetli ve kıymetsiz her paket başına üç kuruş ardiye ücreti alınır.

Ücreti mezkûre her bir kıymetli paket için bin iki yüz ve her bir kıymetsiz paket için de dört yüz kuruşu tecavüz edemez.

Madde 22. — Her bir abone kutusundan senevi peşin olarak birinci sınıf merakiz için yedi yüz elli, ikinci sınıf merakiz için beş yüz, üçüncü sınıf merakiz için üç yüz kuruş alınır. Abonman, şehri olursa birinci sınıf için yetmiş beş, ikinci sınıf için elli, üçüncü sınıf için dahi otuz kuruş istifa olunur. Aylık olmayan abonmanların müddetleri ne olursa olsun bunlardan bâlada mezkûr sınıflar itibariyle kaydedildikleri ayın tam ücreti alınır.

Madde 24. — Her bir hüviyet varakası için peşin olarak yirmi kuruş istifa olunur.

Madde 27. — Mürsil, hini tevdide taahhütlü mevat ile kıymeti mukadderenin mekâtibin ve posta paketlerinin teslimi ve havalenamelerin tediyisini müşir ilmuhaber talep ettiği takdirde beher madde için kendisinden peşin olarak altı kuruş ve badettevdi mevaddı mezkûreden her biri hakkında talep edeceği ilmuhaber için on iki kuruş ücret istifa olunur. Mürsil, işbu mevaddan ve hatta adil müraselattan herhangi biri hakkında muhtacı muhabere bir metalibede bulunduğu takdirde bunun için dahi posta ücreti olmak üzere kezalik on iki kuruş alınır. Ancak bidayeten iade ilmuhaberli olarak tevdi olunan mevad hakkında vukubulacak istilam için başkaca ve hiçbir ücret alınmaz.

Madde 28. — Mürsiller tarafından istirdat olunan veyahut esbabı mücbire dolayısıyla mevritlerine kadar irsali kabil olamayarak mürsillerine iade edilen her nevi müraselatın posta ücreti iade edilmez.

Madde 32. — Saniyen : Kıymeti mukadderele posta paketlerinden veya kutularından mağda müraselat derununa meskûkat ve mamul ve gayrimamul altın ve gümüş ile ahcarı zikiyem ve mücevherat ve bu kabil kıymettar mevad konulması,

Rabian : Her nevi müraselata adap ve ahlâkı umumiyeye mugayir ve muhilli asayiş ve hükümetçe vücudu ve intişarı memnu mevad ile tabiatları ve mahiyetleri itibariyle posta memurlarını tehlikeye ilka ve mevaddı muhabereyi telfis veya tahrip edebilecek mevad ve kabili iştiâl ve infilak mevaddı nariye ile mevaddı sairei mühlike ve arı, ipek böceği ve sülükler müstesna olmak üzere canlı ve kurutulmuş veya muhafaza edilmiş olanlardan gayri cansız hayvanat ve haşerat vazı.

Sadisen : Memnuiyeti kavanin ve nizamatı hükümetçe tasrih edilen eşyanın bilcümle müraselat derununa ithali.

Sabian : Dahili ve harici mevaddı muhabere derununda kokain, afyon, morfin vesair uyuşturucu mevat irsali memnudur. Ancak bu mevaddın mürsilleri

tarafından bir maksat ile gönderildikleri isbat edildiği takdirde posta paketleri derununda kabul ve nakil olunabilirler.

Madde 38. — Bu maddeye hamisen fıkrası ilave edilmiştir.

Hamisen : Posta ücretinden muaf olarak naklolunan kıymetli ve kıymetsiz bilcümle posta müraselat ve mevaddının ziyatı halinde tanzim bedellerin, ancak müsebbibi ziyadan tahsillerinde mürsillerine verilir. Eğer mürsil, devair ve müessesatı hükümete mensup bir makam ise indelicat o makamın mafevkine veya idarei merkeziyesine de tesviye olunabilir. İşbu hüküm, henüz tahakkuk etmemiş veya bedelleri tesviye edilmemiş olan zaiyat hakkında da caridir.

Madde 39. — Bilcümle müraselat ve mebalığın postaya tevdi tarihini ertesi gününden itibaren mürsilin bunlar hakkında ancak bir sene içinde malumat talebine hakkı vardır. İşbu malumatın talebine mütedair müracaat tarihi tazminat itası müddeti için dahi mebde sayılır ve tazminat, mebde sayılan mezkûr müracaat tarihinden itibaren altı ay içinde ita olunur. Şu kadar ki esbabı mücbire hayluletle bu bapta tahkikat, zikrolunan altı ayın inkizasına kadar ikmal edilememiş olursa tazminat itası, netice tahkikata muallak kalır. Gerek tahkikatın tehhürü ikmal ve gerek zaiyat ve hasaratın vukuu keyfiyetlerinin esbabı mücbireye istinadı hakkında ihtilaf zuhur edecek olursa mahkemei aidesinin neticei hükmüne tebaiyet olunur. Mürsilin idarece itası takarrür eden tazminat talep ve istifa eylemek hakkı, müraselat ve mebalığın tarihi tevdiinin ertesi gününden itibaren üç sene mürrurundan sonra sakıt olur ve bu gibi ahvalde müraselat eshabının bu müraselat üzerindeki kaffei huku idareye intikal eder.

Madde 40. — İşbu maddenin ikinci fıkrası beşinci maddenin tadili neticesi olarak tayyedilmiştir.

Madde 42. — Kıymeti mukadderinin diye tevdi edilen müraselata hile kasdiyle kıymetli mevad vaz olunmadığı veya muhtevalarına kıymeti hakikiyelerinden fazla kıymet takdir olunduğu veya mevad muhabereden herhangi birinin otuz ikinci maddenin sabian fıkrasında musarrah mevaddı ihtiva eylediği sabit olduğu takdirde mütecasirlerinden on liradan yüz liraya kadar cezayı nakdi ahz veya kendileri bir aydan bir seneye kadar haps olunur.

Madde 47. — Bu maddenin son fıkrası kırkinci madde ile kabili tevfiik olmadığından tayyedilmiştir.

Madde 50. — Otuz ikinci maddenin fıkrai saniye ve salise ve sabiasında musarrah mevaddı veya

gümrük resmine tabi eşyayı havi bulunduğu hissolunan dahili ve harici mekâtibin açılması mevrit postahanelerce eshabına teklif edilir. Bunların muvafakati halinde müraselatı mezkûre postahanelerce teşkil edilecek bir heyet ile beraber kendilerinin muvacehesinde açılır. Ademi muvafakat halinde dahili müraselatın küşat muamelesi yine heyet müvacehesinde resen icra ve zikrolunan mevad muhtevi olmayanların eshabına teslim ve muhtevi olanları hakkında bunları memnu kılan kavanin ve nizamât dairesinde muamele ve harici mekâtib ise açılmaksızın mahreçlerine iade olunur. Bu suretle açılan dahili mektuplar, derunlarından salifüzzikir fıkrî saniyede gösterilen mevad zuhur ederse işbu mevadın posta veya gümrük memurları tarafından takdir olunacak kıymetlerinin yüzde onu nisbetinde bir posta ücreti munzamması mukabilince sahiplerine teslim olunur.

Mezkûr mektuplar, derunlarında evrakı nakdiye bulunduğu takdirde, bu evrakın kıymetinin kezalık yüzde onu nisbetinde bir ücreti munzamma alınarak sahiplerine teslim kılınır. Açılan harici mektuplar, içlerinde fıkrî saniyede gösterilen mevad (meskûkât müstesnadır) zuhur ettiğinde tekrar kapatılarak bir mukavin zarfa vazzan mahreçlere iade edilir. İşbu mektupların içlerinden evrakı nakdiye zuhur edenlerin taahhütlü olduğu takdirde usulen eshabına teslim ve adi olduğu halde kezalık mahreçlerine iade olunur. Kanunun dokuzuncu maddesinde mezkûr hususî itilafata müsteniden bazı memaliki ecnebiye ile taati olunan yeşil etiketli mektuplar, bu madde hükmünden hariçtir.

Madde 51. — Her ne esbaba mebni olursa olsun tevzi edilememiş olan adi ve taahhütlü mektuplarla bilumum mevaddı muhabere derhal ve (posrentant) işaretleriyle vürut edenlerle hıfızları mürsenüleyhleri tarafından tahiren talep edilenler iki ay müddetin hitamında mahreçlerine iade olunur. Mürsilleri malum olanlar, merakizce eshabına verileceği gibi malum olmayanlar dahi müracaat vukuuna intizaran adileri üç ay, taahhütleri bir sene müddetle hıfız ve alelusul ilân edilir. Mezkûr müddetlerin hitamında sahipleri zuhur etmeyenler, posta idaresince küşat ve muhtevaları delaletiyle sahipleri bulunabilenler kendilerine teslim, bulunamayanlar da ihrak olunur. Açılanların içinden kıymetli mevad zuhur edenler müracaatlarında sahiplerine verilmek üzere, üç sene müddetle hıfz edilir.

Madde 54. — Tayyedilmiştir.

İkinci Madde — İşbu Kanun neşri tarihinden mu-
teberdir.

Üçüncü Madde — İşbu Kanunun ahkâmını ic-
raya, Adliye ve Dahiliye vekilleri memurdur.

21 Mart 1928

Başvekil	Adliye Vekili
İsmet	Mahmut Esat
Müdafaai Millîye Vekili	Dahiliye Vekili
Mustafa Abdülhalik	Şükrü Kaya
Hariciye Vekâleti Vekili	Maliye Vekili
Şükrü Kaya	Saraçoğlu Şükrü Beyefendi
	İçtimada bulunmadı
Maarif Vekili	Nefia Vekili
Mustafa Necati	Behiç Bey
	İmzada bulunmadı
İktisat Vekili	Sihhiye ve Muaveneti
Mustafa Rahmi	İçtimaiye Vekili
	Doktor Refik

Dahiliye Encümeninin Tadili

Madde 1. — İkinci muaddel madde : Posta ida-
resi, posta ve telgraf havalenameleriyle kıymetli mü-
raselatin icabı hale göre kıymet ve adetlerini tah-
dide ve bilcümle mevadî müraselenin ebat ve siklet-
lerini ihtiyacat ve muamelatin mukteziyatına tebean
tayine mezundur.

Madde 2. — Beşinci muaddel madde : Posta ida-
resinin inhisarı altında olan maddeler şunlardır :

- (A) Mektuplar,
- (B) Açık muhabere varakaları.

Ancak resmi daireler arasındaki muhabereye ait
evrak ile efradın kendi işlerine müteallik olarak
adamları vasıtasıyla teati edecekleri mektuplar ve
açık muhabere varakaları ve bütün nakliyat şirket-
lerinin kendi işleri hakkında kendi vasıtalarıyla ta-
şıtacakları evrak ve aynı kazanın ve hemhudut ka-
zaların henüz posta teşkilatı bulunmayan yerleri ara-
sında teati edilecek müraselat inhisardan müstesna-
dır.

Madde 3. — Altıncı muaddel Madde - Posta ida-
resi, lüzum göreceği yerlere posta merkezleri veya sa-
tış şubeleri tesis ve bunlardan mevcut olanları Dahili-
ye Vekâletinin muvafakatiyle lağvetmek ve bütün
merkez ve şubelerde yapılacak işlerin nevilerini tayin
eylemek ve icap eden yerler arasında muayyen gün-
lerde posta teatisini temin için belediyeleri ve köy
ihtiyar meclislerini mezun kılmak hakkını haizdir.

Madde 4. — Yedinci muaddel Madde - Hükümet
poçtaca alınacak ücretleri müşkir pullar açık muha-
bere varakaları, zarflar ve kuşaklar çıkarmaya ve

ücret alma makineleri kullanmaya ve bunlardan kul-
lanılmakta bulunanlar ile ileride kullanılacak olanla-
rın meriyet müddetini ve mübadele şartlarını tayine
ve bazı müesseselerin reklâm maksadiyle tab ettirecek-
leri küçük kıtadaki etiketleri muayyen müddetlerle ve
bir ücreti mahsusa mukabilinde posta müraseleti üzer-
lerine yapıştırmaya mezundur.

Madde 5. — Dokuzuncu muaddel Madde : Hükü-
met, Posta İttihadı Umumisi ve esasına tevfiikan
ecnebi memleketler ile posta münasebatını tesis ve tan-
zime ve bu bapta hususi mukavele ve itilaflar hattine
ve bunlar mucibiince alınması lâzım gelen ücretlerin
tayinine mezundur.

Madde 6. — On birinci muaddel Madde : Mek-
tupların beher yirmi gram ve küsürundan şehir dahili
için dört ve şehir harici için altı ve açık muhabere
varakalarından şehir dahili için üç ve şehir harici
için dört kuruş ve bunların cevaplılarının her bir kıs-
mında aynı ücret alınır.

Madde 7. — On ikinci muaddel Madde : Bir na-
ma gönderilecek gazeteler ile en az üç ayda bir defa
intişar eden her türlü mevkuat risalelerin ilâveleri de
dahil olduğu halde beher ellj gram ve küsürundan
on para ve evrakı matbua paketlerinin beher elli
gram ve küsürundan bir kuruş ve mesalihe dair evrak
paketleriyle ticari eşya numunelerinin keza beher elli
gram ve küsürundan iki kuruş ücret alınır. Ancak
mesalihe dair evrak paketleriyle ticari eşya numu-
neleri ücretleri hiçbir zaman beş kuruştan dñn ola-
maz. Körlerin kullanmasına mahsus matbua paket-
lerinin beher beşyüz gram ve küsuru için istinaden
bir kuruş alınır.

Maarif Vekâletince mekteplerde okutulması ka-
bul ve listesi Posta ve Telgraf ve Telefon Müdüriyeti
Umumiyesine tevdi edilen kitapların beher elli gram
ve küsürundan on para posta ücreti alınır. Şu kadar
ki mezkür maddelerin posta idaresince nakliye üc-
reti verilen sürat katarlarıyla taşınmaları istenilirse
bunlar için iki kat ücret alınır.

Madde 8. — On yedinci muaddel Madde : Ödemek
şartı müraselat için mutat ve lâzım olan ücretlere
ilâve olarak mahreçte tahsiliye ücreti namıyla beş ku-
ruş ile mevritte ödenmesi meşrut mebalig için tanzim
olunacak posta havalenamesinin muayyen ücreti al-
nır. Meskür havalename ücreti ödenmesi meşrut me-
baligden tenzil suretiyle alınır. Bedelimesrut lira ve
kuruş üzerine konulacak ve para küsuru olmayacak-
tır.

Madde 9. — Yirmi birinci muaddel Madde :
Gönderenlerden peşin alınmak üzere posta paketleri ücretleri şunlardır:

Evvvela : Taşıma vasıtaları vapur veya demiryolu olan paketler.

1. (A) Bir deniz kıyısında veya kol demiryolu üzerinde bulunan postahaneler arasında taati olunacak paketler için beher üç kilo veya küsurundan yirmi kuruş.

(B) İki deniz kıyısında veya iki kol demiryolu üzerinde bulunan postahaneler arasında taati olunacak paketler için beher üç kilo veya kesrinden otuz kuruş.

(C) Bir deniz kıyısı ile bir kol demiryolu üzerinde bulunan postahaneler arasında taati olunacak paketler için beher üç kilo veya kesirinden otuz kuruş.

(D) İki deniz kıyısı ile iki demir yolu üzerinde bulunan postahaneler arasında taati olunacak paketler için beher üç kilo veya kesrinden otuzkuruş.

(H) Üç kol demiryolu üzerinde bulunan postahaneler arasında taati olunacak paketler için beher üç kilo veya kesrinden kırk kuruş.

2. (A) Karadeniz ve Akdeniz birer mıntıka teşkil eder. Marmara ancak kendi kıyılarındaki postahaneler arasındaki nakliyat için bir deniz sayılıp Karadeniz veya Akdeniz kıyılarındaki postahanelerle olacak nakliyat için ayrıca bir deniz sayılmaz.»

(C) Deniz kıyısından veya demiryolu durağından on kilometre içeride bulunan yerler kıyıda veya demiryolunda sayılır.

(D) Aşağıdaki hatlar birer kol demiryolu sayılır :

İstanbul Edirne arası (Alpullu - Kırklareli şubesi beraber)

Haydarpaşa Konya arası (Adapazarı, Arifiye, Eskişehir - Ankara, Alayont - Kütahya şubeleri beraber)

Ankara - Kayseri - Sivas arası

Konya Meydanekbez arası (Mersin ve Yenice ve Payas şubeleri beraber)

Meydanekbez Nuseybin arası (Derbesiye - Mardin beraber)

İzmir Karahisar arası (Manisa - Bandırma şubesi beraber)

İzmir Eğridir arası (Torbalı - Bayındır - Ödemiş, Tire - Reşadiye - Söke, Sultanhisar - Denizli - Sütlaç Çivril şubeleri beraber)

Samsun - Sivas arası

Erzurum - Kızılcakçak arası

Bursa Mudanya arası (İstanbul - Mudanya - Bursa bir kol sayılır)

Memlekette yapılacak demiryollarının her bir kolu posta şebekesine göre posta idaresinde tayin olunur.

Saniyen - Mahreci ile mevridi arasında demiryolu ve vapur bulunmayıp karadan otomobil, araba ve beygir gibi diğer vasıtalarla taşınacak posta paketleri için merbut haritada gösterilen mıntıklara göre ücret alınır. Bir mıntıka içinde taati olunan paketler için beher kiloğram ve küsurundan on yedibuçuk, mülasık olan mıntıklar arasında taati olunan paketler için beher kiloğram ve küsurundan yirmibeş ve aralarında bir veya daha fazla mıntıka bulunan merkezler arasında taati edilecek posta paketleri için beher kiloğram ve küsurundan otuz kuruş ücret alınır.

Salisen - Deniz kıyısında ve demiryolu üzerindeki postahanelerle içeride bulunup demiryolu ve vapur bulunmayan yerler arasında taati olunacak posta paketleri kısmen vapur ve demiryolu ile taşınsa dahi gene saniyen fıkrasında gösterilen ücrete tabidir. Kıymetli posta paketlerinin beher bin kuruş veya kesrinden on kuruş teminiye ücreti alınır.

İhbarnamelerin tebliğleri ve postrenstant olanlar dahi vürutları tarihlerinin fendasından itibaren geçecek her gün için kıymetli ve kıymetsiz her paket başına üç kuruş ardiye ücreti alınır. Mezkûr ücret her bir kıymetli paket için binikiyüz ve her bir kıymetsiz paket için de dört yüz kuruşu tecavüz edemez. Kıymeti mukadderinin mektup veya kıymetli ve kıymetsiz posta paketlerini posta merkezinin tevzi dairesinde ikametgahında teslim ettirmek isteyen mürşil veya mürsenlileyhten kıymeti mukadderinin mektupları beheri için ayrıca on beş ve paketlerin beheri için yirmi beş kuruş ücret alınır.

Madde 10. — Yirmi ikinci muaddel Madde :
her bin abone kutusundan seneliği peşin olarak birinci sınıf merkezler için bin yediyüz elli ikinci sınıf merkezler için beşyüz, üçüncü sınıf merkezler için üç yüz kuruş alınır. Abonaman aylık olursa birinci sınıf için yetmişbeş, ikinci sınıf için elli, üçüncü sınıf için dahi otuz kuruş alınır.

Aylık olmayan abonmanların müddetleri ne olursa olsun bunlardan yukarda gösterilen sınıflar itibariyle kaydedildikleri ayın tam ücreti alınır.

Madde 11. — Yirmi dördüncü muaddel Madde :
Her bir hüviyet varakası için peşin olarak yirmi kuruş ücret alınır.

Madde 12. — Yirmi yedinci muaddel Madde - Mürsil hini tevdiye taahhütlü maddeler ile kıymeti mukadderinin mektupların ve posta paketlerinin teslimini ve havalenamelerin tediyasını müşir ilmühaber isterse beher madde için kendisinden peşin olarak altı kuruş ve tevdiyen sonra işbu maddelerin her biri hakkında isteyeceği ilmühaber için on iki kuruş ücret alınır. Mürsil işbu maddelerden hatta âdi müraselatın herhangi biri hakkında muhtacı muhabere bir talepte bulunursa bunun için dahi posta ücreti olmak üzere keza on iki kuruş alınır. Ancak bidayette iade ilmühaberli olarak postaya verilen maddeler hakkında vuku bulacak istilam için başkaca hiçbir ücret alınmaz.

Madde 13. — Yirmi sekizinci muaddel Madde - Mürsiller tarafından geri alınan veyahut mücbir sebepler dolayısıyla mevritlerine kadar götürülmesi kabil olmayarak mürsillerine geri verilen her türlü müraselatın posta ücretleri geri verilmez.

Madde 14. — Otuz İkinci Muaddel Madde — Saniyen : Kıymeti mukaddereli posta paketlerinden veya kutularından başka müraselatın içlerine meskükkât ve işlenmiş veya işlenmemiş altın ve gümüş ile kıymetli taşlar ve mücevherler ve bu kabil kıymetli maddeler konulması,

Rabian : Her türlü müraselatın içlerine umumi âdet ve ahlaka mugayir ve asayışı muhil ve hükümetçe vücudu ve indişarı memnu maddeler ile tabiatları ve mahiyetleri itibariyle posta memurlarını tehlikeye düşürecek ve muhabere maddelerini kirletecek ve bozacak veya parlayıp alevlenecek veyahut patlayacak ateş alabilecek ve bunlara benzeyen sair tehlikeli maddelere ve (arı, ipek böceği ve sülükler müstesna olmak üzere) canlı ve kurutulmuş veya muhafaza edilmiş olanlardan başka, cansız hayvanat ve haşereler konulması,

Sadisen - Memnuniyeti, Hükümet Kanun ve nizamlarında tasrih edilen eşyanın biçümle müraselat derununa ithali,

Sabian : Dahili ve harici muhabere maddeleri içinde kokayın, afyon, morfin vesair uyuşturucu maddeler gönderilmesi yasaktır. Ancak bunların tıbbi bir maksat ile gönderildikleri, gönderenlerce isbat edilirse, posta paketleri içinde kabul ve naklonulabilir.

Madde 15. — Otuz Dokuzuncu Muaddel Madde — Müraselat ve meballiğin hepsinin postaya tevdi tarihinin ertesi gününden itibaren mürsilin bunların hakkında ancak bir yıl içinde malûmat istemeye hak-

kı vardır. İşbu malûmatı istemek için müracaat edilen tarih, tazminat verilmesi müddeti için dahi başlangıç sayılır ve tazminat başlangıç sayılan mezkûr müracaat tarihinden itibaren nihayet altı ay içinde verilir. Şu kadar ki mücbir sebeplerle bu bapta tahkikat işbu ayın sonuna kadar bitirilememiş olursa tazminatı vermek tahkikatın bitmesine bağlı kalır. Gerek tahkikatın neticesinin gecikmesi ve gerek zaiyat ve hasaratın vukuu keyfiyetlerinin mücbir sebeplere istinadı hakkında ihtilaf çıkacak olursa mahkemeyi adisesinin neticeyi hükmüne tebeyyet olunur. Mürsilin idarece verilmesi kararlaştırılan tazminatı istemek ve almak hakkı, müraselat ve meballiğin tevdi tarihinin ertesi gününden itibaren üç yıl geçtikten sonra sakit olur ve bu gibi hallerde müraselat sahiplerinin bu müraselat üzerindeki bütün hakları idareye geçer.

Madde 16. — Kırkıncı Muaddel Madde — Posta inhisarına tabii mevadı nakledenlerden bir liradan on liraya kadar cezai nakdi alınır ve ayrıca işbu kaçak müraselatın iki kat posta ücreti istifa olunup bir katı bu kaçağı tutanlara verilir.

Madde 17. — Kırk İkinci Muaddel Madde — Kıymeti mukaddereli diye postaya verilen müraselata hile kasdiyle kıymetli maddeler konulmadığı veya muhtevalarına hakkiki kıymetlerinden fazla kıymet takdiri veya muhabere maddelerinden herhangi birinin otuz ikinci maddenin sabian fıkrasında musarrah maddeleri ihtiva eylediği sabit olursa mütecasirlerinden on liradan yüz liraya kadar nakdi ceza alınır veya bir aydan bir yıla kadar kendileri hapis olunur.

Madde 18. — Kırk Yedinci Muaddel Madde — Posta ve telgraf ve telefon idaresince tayin olunan posta ve telgraf müfettişleri, merkez müdüranı, posta seyyar ve nakliye memurları işbu Kanun ile men edilen efal ve harekatı taharri ve tetkikle mezundur-lar. Memurini zabita ile rüsumat memurları dahi beşinci madde ahkâmının icrasını teminen aynı selâhiyeti haizdirler.

Madde 19. — Ellinci Muaddel Madde — Otuz ikinci maddenin fıkrâi saniye ve salise ve sabiasında musarrah mevaddı veya gümrük resmine tabii eşyayı havi bulunduğu hissolanın dahili ve harici mektupların açılması mevrit postahanelerce sahiplerine teklif edilir. Bunların muvafakati halinde mezkûr müraselat postahanelerce teşkil edilecek bir heyetle beraber kendilerinin huzurunda açılır. Muvafakat edilmezse dahili müraselatın açılması yine heyet huzurunda resen icra ve zikrolunan maddeleri muhtevi olmayanları

sahiplerine teslim ve muhtevi olanları hakkında bunları memnu kılan kanunlar ve nizamnameler ahkâmı dairesinde muamele olunur. Harici mektuplar ise açılmaksızın mahreçlerine geri gönderilir. Bu suretle açılan mektupların içlerinden mezkûr ikinci fıkrada gösterilen maddeler çıkarsa işbu maddelerin posta veya gümrük memurları tarafından takdir olunacak kıymetlerinin yüzde onu nisbetinde ayrıca bir posta ücreti alınarak sahiplerine teslim kılınır. Mezkûr mektupların içlerinde evrakı nakdiye bulunursa bu evrakın kıymetinin kezalik yüzde onu nisbetinde bir ücret alınarak sahiplerine teslim olunur.

Açılan harici mektuplar, içlerinden, mefhuz fıkrâi saniyede gösterilen maddeler (meskûkât müstesnadır) çıkarsa tekrar kapatılarak bir sağlam ve dayanıklı zarfa konulur ve mahreçlerine geri gönderilir. İşbu mektupların içlerinden evrakı nakdiye çıkanları taahhütlü ise usulen sahiplerine teslim olunur, âdj ise kezalik mahreçlerine geri gönderilir. Kanunun dokuzuncu maddesinde mezkûr hususi itilaflara müsteniden bazı ecnebi memleketler ile teati olunan yeşil etiketli mektuplar bu madde hükmünden hariçtir.

Madde 20. — Elli Birinci Muâddel Madde — Her ne sebeple olursa olsun mürsenülileyhlerine ve

rilememiş olan âdj ve tahhütlü mektuplar ile muhaber maddelerinin cümlesi derhal ve postrenstant işaretiyle gelenlerle, saklanılmaları mürsenülileyhleri tarafından yazı ile istenilenler iki ayın müddeti sonunda mahreçlerine geri gönderilir.

Mürsilleri belli olanlar merkezde sahiplerine verileceği gibi belli olmayanlar da, müracaat vukuu beklenerek teatileri üç ay, taahhütleri bir yıl müddetle saklanır ve usulen ilan edilir. Bu müddetlerin sonunda sahipleri çıkmayanlar posta idaresince açılarak muhtevaları delaletiyle sahipleri bulunabilenler kendilerine verilir, bulunamayanlar da yakılır.

Açılanların içinden kıymetli maddeler çıkanlar müracaatlarında sahiplerine verilmek üzere üç yıl saklanır.

Ondan sonra bunlar idarenin malı olur.

Madde 54. — Tayyedilmiştir.

Madde 21. — İşbu Kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 22. — İşbu Kanunun ahkâmı icraya Dahiliye Vekili memurdur.